

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava | 05.10.2022

Čerství otcovia dostanú 14 dní plateného voľna pri narodení dieťaťa

Dva týždne plateného voľna pre otcov aj keď matka poberá súčasne materské alebo rodičovský príspevok. Túto novinku prináša novela Zákonníka práce a ďalších predpisov, ktorú pripravilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Ide o transpozíciu EÚ smerníc do právneho poriadku SR, ktorú včera, 4. októbra, schválil parlament v druhom čítaní. Cieľom je podpora rovnomernejšieho rozdelenia opatrovateľských povinností medzi ženami a mužmi a vytvorenie puta medzi otcom a dieťaťom už v ranom veku detí, čo najskôr po narodení. Novela by mala platíť už od 1. novembra 2022.

Podľa schválenej novely, otcovi dieťaťa počas otcovskej dovolenky vznikne nárok na dávku materské iného poistenca (otca) zo sociálneho poistenia v rozsahu 2 týždňov (14 kalendárnych dní) v období šiestich týždňov od narodenia dieťaťa alebo sa môže predĺžiť o obdobie, počas ktorého bolo dieťa po pôrode hospitalizované zo zdravotných dôvodov na strane dieťaťa alebo matky, ak prvý deň hospitalizácie spadá do obdobia šiestich týždňov odo dňa narodenia dieťaťa. Dva týždne plateného voľna otcovia získajú **bez ohľadu na skutočnosť, či matka dieťaťa poberá materské, alebo rodičovský príspevok**.

Právo na platenú otcovskú dovolenkou novela zavádzajú z dôvodu zabezpečenia podmienok pre vytvorenie puta medzi otcami a deťmi už v ranom veku detí, t.j. v čase okolo narodenia dieťaťa, podporu rovnomernejšieho rozdelenie opatrovateľských povinností medzi ženami a mužmi a lepšie zosúladenie ich pracovného a súkromného života. Odhadovaný nárast počtu poberateľov, ktorých sa to bude týkať, predstavuje 3 tisíc mesačne. Priemerná denná výška dávky na jedného poberateľa sa odhaduje v roku 2022 na úrovni 36,5 eura, v roku 2023 na úrovni približne 39,0 eura, v roku 2024 na úrovni približne 41,5 eura a v roku 2025 na úrovni 43,5 eura.

„Otcovia na Slovensku budú môcť stráviť dva týždne pri narodení dieťaťa spolu s mamičkou, či už jej pomôcť, alebo prežiť spoločne ako rodina túto šťastnú chvíľu. Otcovskú dovolenku nebude hradíť zamestnávateľ, ale bude ju hradíť Sociálne poisťovňa z nemocenského poistenia,“ vysvetlil minister práce, sociálnych vecí a rodiny Milan Krajniak.

Materské počas otcovskej dovolenky bude financované z nemocenského poistenia vykonávaného Sociálnou poisťovňou. Nárok na materské si po novom budú môcť otcovia rozdeliť na dve obdobia (t.j. súčasný nárok sa rozdelí na samostatné nároky). V porovnaní so súčasnou právnou úpravou sa aktuálne ucelené obdobie (napr. 28 týždňov) nároku na materské iného poistenca (otca) môže rozdeliť na dve obdobia poberania materského (napr. 2 týždne a 26 týždňov pri starostlivosti o jedno dieťa). To znamená, že po narodení dieťaťa, si bude môcť otec požiadať o dávku v trvaní maximálne dvoch týždňov a o zvyšok si môže požiadať neskôr. Toto obdobie 2 týždňov sa započíta do celkového obdobia 28 týždňov, počas ktorého má otec (pri starostlivosti o jedno dieťa) nárok na materské aj v súčasnosti, resp. 31 týždňov ak ide o osamelého muža alebo v trvaní 37 týždňov, ak sa jedná o dve alebo viac detí.

Novelou sa zosúladujú právne predpisy Slovenskej republiky so smernicou Európskej únie o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami (č. 2019/1158 z 20. júna 2019). Vzhľadom na to, že obdobie poberania materského iným poistencom (otcom) je v podmienkach Slovenskej republiky v porovnaní s inými krajinami Európskej únie nastavené nadstandardne, novela navrhuje, aby sa obdobie výplaty materského otcovi po narodení dieťaťa započítavalо do úhrnného obdobia nárokov na materské pri tom istom dieťati.

Po podpise prezidentkou by novela mala nabrať účinnosť od 1. novembra 2022.